

İÇİNDEKİLER

9. BASKIYA ÖNSÖZ.....	5
8. BASKIYA ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER.....	11
TABLO VE ŞEKİLLER LİSTESİ.....	30
KISALTMALAR CETVELİ.....	31

GİRİŞ

İDARE HUKUKU VE İDARE KAVRAMLARININ TANITIMI

I. İDARE HUKUKU KAVRAMI.....	35
II. İDARE KAVRAMI.....	40
A. ORGANİK ANLAMDA İDARE.....	41
B. FONKSİYONEL (İŞLEVSEL- GÖREVSSEL) ANLAMDA İDARE.....	43
III. İDARÎ FONKSİYON.....	45
IV. DEMOKRATİK İDARE VE YÖNETİMDE DEMOKRASİ.....	46
V. HUKUK DEVLETİ VE İDARE.....	50
VI. İDARÎ REJİM.....	54
VII. İDARENİN UNSURLARI.....	56

BİRİNCİ BÖLÜM

İDARE TEŞKİLATI

I. TÜRK İDARE TEŞKİLATINA HÂKİM OLAN GENEL İLKELER.....	59
A. İDARENİN KANUNİLİĞİ İLKESİ.....	59
B. MERKEZDEN YÖNETİM (İDARÎ MERKEZİYET) İLKESİ.....	62
1. Merkezden Yönetimin Faydaları.....	63
2. Merkezden Yönetimin Sakıncaları.....	63
3. Merkezden Yönetimin Sakıncalarına Karşı Bir Önlem: Yetki Genişliği.....	64
C. YERİNDEN YÖNETİM İLKESİ.....	66
1. Yerinden Yönetim İlkesinin Uygulanış Biçimleri.....	67
a. Yer Yönünden Yerinden Yönetim.....	67
b. Hizmet Yönünden Yerinden Yönetim.....	67
2. Yerinden Yönetimin Faydaları.....	68
3. Yerinden Yönetimin Sakıncaları.....	68

D.	İDARENİN KAMU TÜZEL KİŞİLİKLERİNDEN OLUŞMASI İLKESİ.....	68
1.	Tüzel Kişilik Kavramı.....	68
2.	Kamu Tüzel Kişiliği.....	70
3.	Kurulması ve Kaldırılması.....	70
4.	Yetenek ve Organları.....	74
5.	Uğraş Konusu ve Alanı.....	74
6.	İdare Tüzel Kişileri.....	75
E.	İDARENİN BÜTÜNLÜĞÜ İLKESİ.....	76
1.	Hiyerarşi ve Kanunsuz Emir.....	78
a.	Hiyerarşi.....	78
b.	Kanunsuz Emir.....	80
2.	İdarî Vesayet.....	82
a.	İdarî Vesayet Kavramı.....	82
b.	İdarî Vesayetle Hiyerarşinin Karşılaştırılması.....	88
II.	İDARENİN TEŞKİLATLANMA BİÇİMLERİ (KAMU TÜZEL KİŞİLİKLERİNİN TÜRLERİ)	91
A.	DEVLET İDARESİ (GENEL İDARE / MERKEZÎ İDARE)	93
1.	Başkent Teşkilatı	93
a.	Başkentteki İcra Birim: Cumhurbaşkanlığı.....	93
(1)	Genel Olarak Cumhurbaşkanlığı	93
(1.1.)	Cumhurbaşkanının İdarî Görevleri.....	95
(1.2.)	Cumhurbaşkanının Kararnameleri İmzalama Yetkisi.....	96
(1.3.)	Cumhurbaşkanının Sorumluluk Hâli	111
(1.3.1.)	Cumhurbaşkanının Siyasi Sorumluluğu	112
(1.3.2.)	Cumhurbaşkanının Cezai Sorumluluğu.....	113
(1.3.3.)	Cumhurbaşkanının Hukukî Sorumluluğu.....	114
(1.4.)	Cumhurbaşkanlığı Örgütü.....	115
(1.4.1.)	Cumhurbaşkanlığı Makamı.....	115
(1.4.2.)	Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı.....	116
(1.4.3.)	Cumhurbaşkanı Yardımcıları	116
(1.4.4.)	Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları	118
(1.4.5.)	Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşlar	119
(1.4.6.)	Cumhurbaşkanlığı Ofisleri	119
(1.4.7.)	Bakanlıklar	120
(2)	Bakanlar ve Bakanlıklar	121

(2.1.) Bakanlık Teşkilatı.....	122
(2.1.1.) Bakanlar.....	122
(2.1.2.) Bakan Yardımcıları.....	123
(2.1.3.) Bakan Müşavirliği.....	123
(2.1.4.) Bakanlık Merkez, Taşra ve Yurtdışı Teşkilatı.....	124
(1.1.5.) Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşlar.....	125
b. Başkentteki Yardımcı Kuruluşlar.....	126
(1) Ortak Yanları.....	126
(2) Türleri.....	127
(2.1.) Millî Güvenlik Kurulu.....	127
(2.1.1.) Millî Güvenlik Kurulunun Görevleri.....	128
(2.1.2.) Millî Güvenlik Kurulunun Çalışma Biçimi.....	128
(2.1.3.) Millî Güvenlik Kurulunun Yapısı.....	129
(2.2.) Danıştay.....	129
(2.2.1.) Danıştay'ın İdarî Görevleri.....	130
(2.2.1.1.) Danışma Görevleri.....	130
(2.2.1.2.) İnceleme Görevleri.....	130
(2.2.1.3.) Diğer İdarî (Yardımcı Kuruluş) Görevleri.....	131
(2.2.2.) Danıştay'ın Yardımcı Kuruluş Görevini Yapan Daire ve Kurulları.....	131
(2.2.2.1.) İdarî Daire.....	131
(2.2.2.2.) İdari İşler Kurulu.....	132
(2.2.2.3.) Danıştay Genel Kurulu.....	133
(2.2.3.) Danıştay'ın Çalışma Yöntemi.....	134
(2.3.) Sayıştay.....	134
(2.3.1.) Sayıştay'ın İdarî Görevleri.....	135
(2.3.1.1.) Denetim Raporu Hazırlayıp Sunmak.....	137
(2.3.1.2.) Genel Uygunluk Bildirimi Yapmak.....	137
(2.3.1.3.) Görüş Bildirmek.....	138
(2.3.1.4.) Diğer İdarî Görevler.....	138
(2.3.2.) Sayıştay'ın Örgüt Yapısı.....	138
(2.3.3.) Sayıştay Görevlileri.....	138
(2.3.4.) Sayıştay'ın Çalışma Yöntemi.....	139

(2.4.) Devlet Denetleme Kurulu (DDK)	139
(2.4.1.) DDK'nin Yapısı ve İşleyişi	140
(2.4.2.) DDK'nin Görev Alanı ve Görevleri	140
(2.4.3.) DDK'nin Çalışma Yöntemi	142
(2.4.4.) DDK Kararlarının Niteliği	142
(2.5.) Ekonomik ve Sosyal Konsey	142
(2.5.1.) Ekonomik ve Sosyal Konsey'in Yapısı	143
(2.5.2.) Ekonomik ve Sosyal Konsey'in Görevleri	143
(2.5.3.) Ekonomik ve Sosyal Konsey'in Toplantıları	144
(2.6.) Kamu Denetçiliği Kurumu	144
(2.7.) Yüksek Askerî Şûra	145
(2.7.1.) Yüksek Askerî Şûranın Yapısı	146
(2.7.2.) Yüksek Askerî Şûranın Görevleri	146
2. Merkezî İdarenin Taşra Teşkilatı	147
a. Genel Yapısı	147
b. Türleri	149
(1) İl Genel İdaresi	149
(1.1.) Vali	150
(1.2.) İl İdare Başkanları	153
(1.3.) İl İdare Kurulu	153
(2) İlçe İdaresi	154
(2.1.) Kaymakam	154
(2.2.) İlçe Yönetim Başkanları	155
(2.3.) İlçe İdare Kurulu	156
(3) Merkez İlçe	156
3. Merkezî İdarenin Bölge Teşkilatları	156
a. Yetki Genişliğine Sahip Olanlar (Bölge Valiliği)	157
(1) Genel Olarak Bölge Valiliği	157
(2) Yetki Genişliğine Sahip Olmayanlar (Bölge Müdürlükleri)	159
B. YEREL YÖNETİMLER	160
1. Yerel Yönetimlerin Genel Yapısı	160
2. Yerel Yönetimlerin Türleri	162
a. İl Özel İdareleri	162
(1) İl Özel İdaresinin Organları	164
(1.1.) İl Genel Meclisi	164
(1.1.1.) İl Genel Meclisinin Oluşumu ve Çalışma Biçimi	164

(1.1.2.) İl Genel Meclisinin Feshi	166
(1.1.3.) İl Genel Meclisinin Görevleri	167
(1.1.4.) İl Genel Meclisi Kararları Üzerinde Vesayet Yetkisi	167
(1.1.5.) İhtisas ve Denetim Komisyonları	168
(1.2.) İl Encümeni	170
(1.2.1.) Oluşumu ve Toplantıları	170
(1.2.2.) Görevleri	172
(1.3.) Vali	172
(1.3.1.) Konumu	172
(1.3.2.) Valinin Görev ve Yetkileri	173
(2) İl Özel İdaresinin Görev, Yetki ve İmtiyazları	173
(3) İl Özel İdaresinin Örgüt ve Görevlileri	174
(4) Bütçe, Gelir ve Giderleri	175
(4.1.) Gelir ve Giderleri	175
(4.2.) Bütçesi	175
(5) İl Özel İdarelerinin Denetimi	176
b. Belediyeler	177
(1) Belediye Kavramının Tarihçesi	177
(2) Belediye ve Türleri	179
(2.1.) Belediye	179
(2.1.1.) Belediyelerin Kurulması	180
(2.1.2.) Belediyelerin Görevleri	182
(2.1.3.) Belediyelerin Organları	183
(2.1.3.1.) Belediye Meclisi	183
(2.1.3.2.) Belediye Encümeni	188
(2.1.3.3.) Belediye Başkanı	190
(2.1.3.3.1.) Belediye Başkanının Görevleri	191
(2.1.3.3.2.) Belediye Başkanlığının Boşalması	191
(2.1.4.) Organlar Arasındaki Anlaşmazlıklar	193
(2.1.5.) Belediyelere İlişkin Diğer Kuruluş ve Görevliler	193
(2.1.6.) Belediyelerin Denetimi	194
(2.1.7.) Belediyelerin Bütçe, Gelir ve Giderleri	195
(2.1.8.) Belediyelerin Tüzel Kişiliğinin Sona Erdirilmesi	198

(2.2.)	Büyükşehir Belediyesi	200
(2.2.1.)	Kavram	200
(2.2.2.)	Kurulması ve Sınırlarının Tespiti	205
(2.2.3.)	Görevleri.....	206
(2.2.4.)	Büyükşehir Belediyesinin Organları.....	207
(2.2.4.1.)	Büyükşehir Belediye meclisi	207
(2.2.4.2.)	Büyükşehir Belediye Encümeni	209
(2.2.4.3.)	Büyükşehir Belediye Başkanı	210
(2.2.5.)	Organlar Arasındaki Anlaşmazlıklar.....	211
(2.2.6.)	Büyükşehir Belediyesinin Teşkilatı ve Görevlileri.....	211
(2.2.7.)	Büyükşehir Belediyesinin Bütçe, Gelir ve Giderleri.....	212
(2.2.7.1.)	Gelirleri	212
(2.2.7.2.)	Giderleri.....	213
(2.2.7.3.)	Bütçesi	214
(2.2.8.)	Büyükşehir Belediyesi Kanunu'ndaki Anayasa'ya Aykırılıklar	215
(2.3.)	İlçe Belediyeleri.....	215
(3)	Mahalle Yönetimi	217
c.	Köy İdaresi.....	218
(1)	Köyün Tanımı.....	218
(2)	Kurulması ve Kaldırılması.....	218
(3)	Görev ve Yetkileri	220
(3)	Köyün Organları.....	220
(3.1.)	Köy Derneği.....	220
(3.2.)	İhtiyar Meclisi	221
(3.3.)	Muhtar.....	222
(4)	Köyün Personeli.....	222
(5)	Bütçe ve Gelirleri	223
d.	İmroz ve Bozcaada İdareleri	224
e.	Yerel Yönetimler Arasında İş birliği	225
(1)	Anlaşma	225
(2)	Birlik.....	226
C.	KAMU KURUMLARI	226
1.	Genel Bilgiler	226
2.	Kamu İdareleri ve Kamu Kurumlarının Karşılaştırılması	227

3. Kamu Kurumlarının Ortak Özellikleri.....	229
4. Kamu Kurumlarının Türleri.....	229
a. Faaliyet Konularına Göre Kamu Kurumları	230
(1) İdarî Kamu Kurumları.....	230
(2) İktisadî Kamu Kurumları.....	231
(2.1.) 233 sayılı KHK'ye Göre Kamu İktisadî	
Teşebbüslerinin Çeşitleri.....	232
(2.1.1.) İktisadî Devlet Teşekkülleri (İDT)	232
(2.1.2.) Kamu İktisadî Kuruluşları (KİK).....	232
(2.2.) Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Ortak Özellikleri.....	233
(2.3.) Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Yönetimi.....	233
(2.3.1.) Yönetim Kurulu.....	233
(2.3.2.) Genel Müdürlük.....	234
(2.4.) Kamu İktisadî Teşebbüslerine Bağlı Kurum ve	
Kuruluşlar	234
(2.4.1.) Müesseseler.....	235
(2.4.2.) Bağlı Ortaklıklar	236
(2.4.3.) İştirakler.....	236
(3) Sosyal Kamu Kurumları	236
(3.1.) Özellikleri	237
(3.2.) Organları, Malvarlıkları ve Personeli.....	238
(4) Bilimsel, Teknik ve Kültürel Kamu Kurumları	239
(4.1.) Ortak Özellikleri.....	239
(4.2.) Organları, Malvarlıkları ve Personeli	240
(5) Düzenleyici ve Denetleyici Kamu Kurumları	240
(5.1.) Mukayeseli Hukuk ve Düzenleyici ve Denetleyici	
Kurumlar	240
(5.2.) Türkiye'deki Düzenleyici ve Denetleyici Kamu	
Kurumları	241
(5.3.) Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ortak	
Özellikleri	242
(5.4.) Düzenleyici ve Denetleyici Kamu Kurumlarının	
Organları ve Personeli	244
(5.5.) Düzenleyici ve Denetleyici Kamu Kurumlarının	
Bütçeleri ve Malvarlığı	244
b. Hizmet Sundukları Yer Açısından Kamu Kurumları.....	245
(1) Ulusal Kamu Kurumları	245

(2) Bölgesel Kamu Kurumları	245
(3) Yerel Kamu Kurumları.....	247
c. Yönetim Biçimleri Açısından Kamu Kurumları	249
D. KAMU KURUMU NİTELİĞİNDE MESLEK TEŞEKKÜLLERİ.....	250
1. Genel Bilgiler	250
2. Özellikleri	251
3. Organları ve Personeli.....	252
4. Bütçeleri, Gelirleri ve Malları	253

İKİNCİ BÖLÜM

İDARENİN GÖREVLİLERİ (KAMU GÖREVLİLERİ)

I. DEVLET VE İDARE ÖRGÜTÜ İÇİNDE YER ALAN GERÇEK KİŞİLER.....	257
A. HÜKÜMET EDENLER.....	257
B. İDARE AJANLARI (KAMU GÖREVLİLERİ)	258
C. HÜKÜMET EDENLERLE AJANLAR ARASINDAKİ FARKLAR	259
II. KAMU GÖREVLİLERİ KAVRAMI	260
III. KAMU GÖREVLİLERİNİN ÇEŞİTLİ AÇILardan SINIFLANDIRILMASI.....	263
A. GÖREVE ALINMALARI YÖNÜNDEN	263
B. ÜCRET YÖNÜNDEN	264
C. SÜRE YÖNÜNDEN	264
D. ASLÎ VE YARDIMCI OLMALARI YÖNÜNDEN.....	265
E. UYGULANAN HUKUK DALLARI YÖNÜNDEN	265
F. DEVLET MEMURLARI KANUNU (KAMUDA İSTİHDAM BİÇİMLERİ) YÖNÜNDEN.....	266
1. Memurlar	266
2. Sözleşmeli Personel	267
3. İşçiler	267
G. ANAYASA YÖNÜNDEN	268
1. Memurlar	269
2. Diğer Kamu Görevlileri	270
IV. DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNDEN BAZILARININ HUKUKİ DURUMU	270
A. DEVLET MEMURLARI KANUNU'NUN KAPSAM DIŞI BIRAKTIĞI PERSONEL	271
1. 2802 Sayılı Hâkim ve Savcılar Kanunu'na Tabi Personel	272
2. 2914 Sayılı Yükseköğretim Personeli Kanunu'na Tabi Personel.....	273
3. 926 Sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'na Tabi Personel	274
4. 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'na Tabi Personel.....	274

B. SÖZLEŞMELİ PERSONEL.....	275
1. Genel İdare Esaslarının Uygulandığı İdarelerde Sözleşmeli Personel Uygulaması	275
a. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu Uyarınca Çalıştırılan Sözleşmeli Personel	276
b. Özel Mevzuat Hükümlerine Göre Çalıştırılan Sözleşmeli Personel.....	277
2. Kamu İktisadî Teşebbüslerindeki Sözleşmeli Personel Uygulaması.....	278
C. STATÜLERİ ÖZELLİK TAŞIYAN PERSONEL GRUPLARI.....	280
1. Güvenlik Korucuları	280
2. Kır Bekçileri.....	281
3. Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri Personeli.....	281
V. DEVLET MEMURLUĞU	283
A. MEMURUN ÇEŞİTLİ TANIMLARI	283
1. Anayasa'ya Göre Memur.....	283
2. Devlet Memurları Kanunu'na Göre Memur	283
3. Ceza Hukukuna Göre Memur	284
B. MEMUR İLE İDARE ARASINDAKİ İLİŞKİ	285
C. MEMUR - İŞÇİ AYIRIMI	286
1. Aslî ve Sürekli Hizmetler	287
2. Yardımcı Hizmetler	287
3. İşçiler Tarafından Görülen Hizmetler	288
D. GENEL MEMURLUK - İSTİSNAİ MEMURLUK AYIRIMI	289
1. Genel Memurluk	289
2. İstisnai Memurluk.....	289
E. MEMURLUK MESLEĞİ	290
1. Memurluk Mesleğinin Özellikleri	290
2. Memurluk Mesleğinin Düzenlenmesi.....	292
3. Memurluk Mesleğinin Temel İlkeleri.....	294
a. Sınıflandırma İlkesi	294
(1) Sınıflandırma Sistemleri	294
(2) Türkiye'de Memurların Sınıflandırılması.....	295
(3) Devlet Memurları Kanunu'nda Öngörülen Sınıflar	296
b. Kariyer İlkesi	297
c. Liyakat İlkesi	298
(1) Kayırma Sistemi	298
(2) Liyakat Sistemi	300

	(2.1.) Sistemin İlkeleri.....	300
	(2.2.) Liyakat Sistemine Yöneltilen Eleştiriler	301
	(2.3.) Liyakat Sisteminin Değerlendirilmesi.....	301
F.	MEMURLUĞA GİRİŞ VE MEMURLARIN YETİŞTİRİLMESİ.....	302
	1. Memur Olmanın Şartları	302
	2. Memur İhtiyacının Belirlenmesi ve Duyurulması	308
	3. Memur Alımında Sınav Yöntemi	309
	4. Adaylığa Alınma	310
	5. Atama.....	311
G.	MEMURLARIN HİZMET İÇİNDE YETİŞTİRİLMESİ	312
H.	MEMURLARIN ÖDEV VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	314
	1. Anayasa, Yasa ve Devlete Bağlılık Yükümlülüğü.....	314
	2. Kişisel Olarak ve Kesintisiz Hizmet (İşbaşında Bulunma) Borcu	315
	3. Emirlere Uyuma Yükümlülüğü ve Hukuka Aykırı Emir	315
	4. Tarafsızlık Yükümlülüğü	316
	5. Mal Bildiriminde Bulunma Yükümlülüğü	316
	6. Uyumlu Giyinme, Davranış ve İş Birliği Yükümlülüğü.....	317
	7. Resmî Belge, Araç ve Gereçleri Geri Verme Yükümlülüğü	318
İ.	MEMURLARA KONAN YASAKLAR.....	318
	1. Başka Görev Alma Yasağı	318
	2. Toplu Eylemlerde Bulunma, Birlikte Çekilme ve Grev Yasağı.....	319
	3. Ticaret ve Kazanç Getirici Faaliyetlerde Bulunma Yasağı.....	320
	4. Hediye ve Çıkar Sağlama Yasağı	320
	5. Siyasi Partilere Girme Yasağı	321
	6. Kitle İletişim Araçlarına Bilgi veya Demeç Verme ve Gizli Bilgileri Açıklama Yasağı.....	322
	7. Ayrıldığı Kuruma Karşı Görev Alma Yasağı	323
J.	MEMURLARA SAĞLANAN HAKLAR	324
	1. Güvenlik Hakkı	325
	2. Hizmet Hakkı	326
	3. Dava ve Şikâyet Hakkı	326
	4. İzin Hakkı ve Çeşitleri	327
	a. Yıllık İzin.....	327
	b. Sağlık İzni.....	328
	c. Mazeret İzni.....	329
	(1) Zorunlu Mazeret İzinleri	329
	(2) Takdiri Mazeret İzinleri.....	330

d. Hastalık İznı.....	330
e. Refakat İznı	331
f. Aylıksız İznı.....	331
(1) Takdiri Aylıksız İznı	331
(2) Zorunlu Aylıksız İznı	332
5. Aylık Hakkı	332
6. Yolluk Hakkı	333
7. Sosyal Haklar	334
a. Sağlık Hizmeti	334
b. Aile Yardımı.....	335
c. Doğum ve Ölüm Yardımı.....	335
8. Sendika Hakkı	335
9. Dernek Kurma ve Derneklere Üye Olma Hakkı	337
K. MEMURLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	338
1. Değerlendirmenin Amacı	338
2. Memur Bilgi Sistemi ve Özlük Dosyası.....	338
3. Başarı, Üstün Başarı Değerlendirmesi ve Ödül.....	339
L. MEMURLARIN ÜCRET REJİMİ VE YÜKSELMELERİ.....	339
1. Devlet Memurları Kanunu'nun Öngördüğü Ücret Rejiminin Özellikleri.....	339
a. Tek Ücret İlkesi	340
b. Ücretlerin Açıklığı İlkesi	340
c. Ücretlerde Denklik İlkesi.....	340
d. Tüm Hizmet Sınıflarına Aynı Gösterge Tablosunun Uygulanması İlkesi	341
e. Değişen Katsayı İlkesi.....	343
f. Ek Göstergeler, Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı	343
g. Yan Ödemeler.....	344
2. Kademe İlerlemesi (Yatay İlerleme)	344
3. Derece Yükselmesi (Dikey İlerleme).....	345
a. Derece Yükselmesinin Koşulları.....	345
b. Özel Olarak İlk Dört Dereceye Yükselmenin Koşulları	346
M. MEMURLAR HAKKINDA DİSİPLİN KOVUŞTURMASI.....	347
1. Disiplin Cezalarının Niteliği.....	347
2. Disiplin Kurallarının Düzenlenmesi.....	349
3. Hukuki Dayanak.....	351
4. Disiplin Suç ve Cezalarının Çeşitleri	351

a.	Uyarma	352
b.	Kınama.....	352
c.	Aylıktan Kesme	352
d.	Kademe İlerlemesinin Durdurulması.....	353
e.	Devlet Memurluğundan Çıkarma	353
5.	Yetkili Makam	353
6.	Disiplin Kovuşturmasında Usul.....	355
7.	Disiplin Kararlarına Karşı Başvuru Yolları	359
a.	Disiplin Kararlarına Karşı İdarî Başvuru Yolları	359
b.	Disiplin Cezalarına Karşı Öngörülen Yargı Yolları.....	360
8.	Disiplin Suç ve Cezalarında Zamanaşımı Süreleri	361
9.	Disiplin Cezalarının Uygulanması	362
10.	Memurluktan Ayrılanlar Hakkında Disiplin Cezası	362
11.	Disiplin Cezalarının Özlük Dosyasından Silinmesi.....	364
N.	MEMURLARIN MALİ SORUMLULUĞU	364
1.	Memurun Bireylere Karşı Malî Sorumluluğu.....	364
a.	Memurun Görev Kusuru Nedeniyle Bireylere Karşı Mali Sorumluluğu	366
b.	Memurun Hizmetten Ayrılabilen Kusurları Nedeniyle Mali Sorumluluğu	367
c.	Memurun Görevleriyle İlgisi Olmayan Kişisel Kusurlarından Malî Sorumluluğu	368
2.	Memurun İdareye Karşı Malî Sorumluluğu	368
3.	Memurların Malî Sorumluluğu İçin Öneri: Zorunlu Hizmet Sigortası.....	369
O.	KISINTI YAPAN DURUMLAR.....	371
1.	Kadro Açığı	371
2.	Görevden Uzaklaştırma.....	372
a.	Görevden Uzaklaştırma Kararını Almaya Yetkili Makamlar.....	373
b.	Görevden Uzaklaştırmanın Sonuçları	374
c.	Görevden Uzaklaştırma Kararı Alan Üstün Sorumluluğu	374
d.	Görevden Uzaklaştırılan Memurun Yeniden Göreve Başlatılmasının Zorunlu Olduğu Durumlar	375
P.	MEMURLUĞUN SONA ERMESİ	376
1.	Çekilme ve Çekilmiş Sayılma Nedenleriyle Memurluğun Sonra Ermesi	376
a.	Çekilme ve Çekilmiş Sayılma Durumları	376
(1)	Çekilme	376

(2) Çekilmiş Sayılma	377
b. Çekilme ve Çekilmiş Sayılmada Hak Mahrumiyeti.....	378
2. Çıkarılma.....	379
3. Koşullarda Eksiklik	379
4. Bağdaşmazlık.....	380
5. Emeklilik	380
6. Ölüm.....	380
7. Gaiplik.....	380
VI. KAMU GÖREVLİLERİ HAKKINDA CEZA KOVUŞTURMASI.....	381
A. CEZA HUKUKUNUN KAMU GÖREVLİLERİ İÇİN ÖZEL KOVUŞTURMA HÜKÜMLERİ SEVKETMESİNİN NEDENLERİ	381
B. KAMU GÖREVLİLERİNİN SUÇ İŞLEMELERİ	383
1. Genel Hükümlere Göre Yapılan Ceza Kovuşturması.....	383
2. 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'na Göre Yapılan Ceza Kovuşturması.....	383
3. 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'a Göre Ceza Kovuşturması	386
a. Ön İnceleme	387
(1) Görevsel Suçun İhbarı.....	387
(2) Ön İnceleme Yapmaya ve Soruşturmaya İzin Vermeye Yetkili Merciler.....	388
(3) Ön İnceleme ve Soruşturmaya İzin Vermede Yöntem	390
(4) İtiraz.....	391
b. Soruşturma	393
c. Yargılama	393
VII. KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDA MOBBİNG	394
VIII.KAMU GÖREVLİLERİNİN EMEKLİLİKLERİ.....	396
A. KAMU GÖREVLİLERİNİN EMEKLİYE AYRILMA NEDENLERİ.....	397
1. Yasanın Zorunlu Kıldığı Durumlarda Emeklilik.....	397
a. Yaş Haddinden Emeklilik.....	398
b. Malullük Nedeniyle Emeklilik	398
2. Kamu Görevlisinin İsteği Üzerine Emeklilik	401
3. İdarenin İsteği Üzerine Emeklilik.....	403
B. EMEKLİLER İLE DUL VE YETİMLERİNE (HAK SAHİPLERİNE) SAĞLANAN HAKLAR	404
1. Yaşlılık Aylığı (Emekli Aylığı).....	404
2. Malullük, Görev Malullüğü ve Harp Malullüğü Aylıkları ile 2330 sayılı Kanun Kapsamında Bağlanan Aylıklar	406

a. Malullük Aylığı.....	406
b. Görev Malullüğü Aylığı	408
c. Harp Malullüğü Aylığı	408
d. 2330 sayılı Kanun Kapsamında Bağlanan Aylıklar	409
3. Hak Sahiplerine Bağlanan Aylıklar.....	410
4. Evlenme ve Cenaze Ödeneği	412
5. Emekli İkramesi	413
6. Toptan Ödeme ve İhya.....	415
C. TÜRK VATANDAŞLIĞINI KAYBETMENİN EMEKLİLİK HAKLARINA ETKİSİ	416
D. EMEKLİLERİN YENİDEN GÖREV ALMASI.....	417

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İDARENİN MALVARLIĞI

I. GENEL OLARAK	421
A. İDARENİN MALVARLIĞININ BULUNMASININ NEDENİ	421
B. İDARENİN MALVARLIĞI KAVRAMI.....	422
C. İDARENİN MALVARLIĞININ REJİMİ	423
II. İDARENİN MALVARLIĞININ KISIMLARI.....	424
A. İDARENİN KAMU MALLARI (KAMUSAL MALLAR).....	424
1. Kavram	424
2. Kamusal Malları İdarenin Özel Mallarından Ayıran Ölçütler.....	426
a. Kullanma Açısından Kamusal Mallar	428
(1) Orta Malları (Halkın Kullanımına Ayrılan Mallar).....	428
(2) Hizmet Malları (Belli Kamu Hizmetlerine Ayrılanlar)	429
(3) Sahipsiz Mallar.....	430
b. Kökenleri Açısından Kamusal Mallar	431
(1) Doğal Kamusal Mallar	431
(2) Yapay Kamusal Mallar	431
c. Kamusal Mal Niteliğini Kazanmaları Açısından Kamusal Mallar.....	431
(1) Niteliği Gereği Kamusal Mal Sayılanlar	431
(2) Geleneksel Kamusal Mallar	432
(3) Tahsis Yoluyla (Özgüleme Yöntemiyle) Kamusal Mal Olanlar	432
d. Taşınıp Taşınamadıklarına Göre Kamusal Mallar	432
(1) Taşınmaz Kamusal Mallar	432
(2) Taşınır Kamusal Mallar	433
4. Kamusal Malların Hukuki Durumu	433

a.	Kamusal Malların Özellikleri	433
b.	Kamusal Mallar Üzerinde İdarenin Mülkiyet Hakkı	434
c.	Kamusal Mallar Üzerinde İdarenin Yetkileri	435
d.	Kamusal Mal Niteliğinin Kazanılması	435
e.	Kamusal Mal Olma Niteliğinin Kaybedilmesi	436
f.	Kamusal Mallardan Yararlanma	437
	(1) Genel Olarak	437
	(2) Kişilerin Kullanmasına Özgülenmiş Kamusal Mallardan Yararlanma Biçimleri.....	438
	(2.1.) Genel Yararlanma.....	438
	(2.2.) Özel Yaralanma	439
B.	İDARENİN ÖZEL MALLARI	441
	1. Kavram	441
	2. İdarenin Özel Mallarının Ortak Özellikleri	441
C.	İDARÎ İRTİFAKLAR	442
D.	İDARENİN GELİR KAYNAKLARI VE ALACAKLARI	444
	1. İdarenin Özel Hukuka İlişkin Gelir Kaynakları ve Alacakları.....	445
	2. İdarenin Kamu Hukukuna İlişkin Alacakları	446
	a. Kamu Alacaklarının Özellikleri	447
	b. Kamu Alacak ve Gelirlerinin Türleri	447
	(1) Vergiler	447
	(1.1.) Verginin Tanımı ve Hukukî Tahlili	447
	(1.2.) Vergi Alacağıın Doğuşu	448
	(2) Para Cezaları	449
	(3) Resimler	450
	(4) Harçlar	450
	(5) Bedeller.....	451
	(6) Ruhsatıyeler	451
	(7) Şerefiyeler.....	451
	(8) Kamu Kredileri	452
	c. Kamu Alacaklarının Tahsili	452
	(1) Tahakkuk Aşaması.....	454
	(1.1.) Teminat	454
	(1.2.) İhtiyati Haciz.....	455
	(1.3.) İhtiyati Tahakkuk.....	455
	(1.4.) Öteki Koruma Önlemleri	455

(2) Tahsil Aşaması	456
(2.1.) Ödeme Emri	457
(2.2.) Ödeme Emrine Karşı Dava	457
(2.3.) Haciz.....	458
(2.4.) Satış.....	458
d. Kamu Alacaklarının Düşmesi	459
(1) Ödeme	459
(2) Zamanaşımı	459
(3) Terkin (Silinme).....	460
(4) Takas.....	461
(5) Ölüm	462
E. İDARENİN BORÇLARI	462
III. İDAREYE MAL VEYA HAK KAZANDIRAN YÖNTEMLER	466
A. KAMULAŞTIRMA	467
1. Kavram	467
2. Özellikleri	469
3. Kamulaştırma Süreci	470
a. İdarî Süreç	471
(1) İdarî Sürecin Kronolojik Aşamaları.....	471
(1.1.) Yeterli Ödeneğin Sağlanması	471
(1.2.) Kamu Yararı Kararı	471
(1.3.) Taşınmazın Belirlenmesi	472
(1.4.) Tapu Siciline Şerh İsteği	473
(1.5.) Taşınmazın Tahmini Değerinin Saptanması	473
(1.6.) Satın Alma.....	474
(2) İdarî Sürecin Doğurduğu Sonuçlar.....	475
(2.1.) Davaların Açılması.....	475
(2.2.) Hakların Kısıtlanması.....	476
b. Yargısal Süreç (Kamulaştırmanın Yargısal Denetimi).....	476
(1) Yargısal Süreç İçinde Açılacak Dava Türleri.....	477
(1.1.) Bedel Tespit ve Taşınmazın İdare Adına Tescil Davaları.....	477
(1.2.) İptal Davası	478
(1.3.) Düzeltme Davası	479
(2) Yargısal Sürecin Doğurduğu Sonuçlar.....	479
(2.1.) Mülkiyetin İdareye Geçmesi	479
(2.2.) Taşınmaz Mülkiyetine Getirilen Kısıtlamalar	479

4. Trampa Yoluyla Kamulaştırma	479
5. Acele Kamulaştırma.....	480
6. Kısmen Kamulaştırma.....	481
7. Kamulaştırmadan Vazgeçme	481
8. Taşınmaz Sahibinin Geri Alma Hakkı	482
B. KAMULAŞTIRMASIZ ELATMA	483
C. İSTİMLVAL (REKİZİSYON).....	485
1. Kavram	485
2. İstimvalin Özellikleri	486
3. Yargısal Denetim	487
D. GEÇİCİ İŞGAL	487
1. Tanım.....	487
2. Yargısal denetim.....	488
E. DEVLETLEŞTİRME	488
1. Kavram	488
2. Devletleştirmenin Koşulları	489
3. Devletleştirme Kararı	489
4. Dava Hakkı.....	490
F. BEDELSİZ TERK VE DEVİRLER	491
G. ZORALIM	493
1. Kavram	493
2. Zoralım Türleri.....	494
a. Eşya Zoralımı.....	494
b. Kazanç Zoralımı.....	494
3. Zoralım Yöntemi	495
a. Yargısal Aşama.....	495
b. İdarî Aşama.....	495
H. İDARENİN İHALE İŞLEMLERİ.....	497
1. İhale Kavramı.....	497
2. İhale İşlemlerine İlişkin Yasaların Uygulama Alanları	498
3. İhaleye İlişkin Temel İlkeler	501
a. Açıklık veya Saydamlık İlkesi	501
b. Yarışma (Rekabet) İlkesi	501
c. Uygun Bedel İlkesi	502
d. İhaleye Katılacaklarda Belli Yetenek ve Koşulların Aranması İlkesi.....	503
e. Yaklaşık Maliyetin Önceden Hesaplanması ve Gizli Tutulması İlkesi.....	504

f.	Eşik Değer İlkesi.....	504
g.	Eşit Muamele İlkesi	505
h.	Kamuoyu denetimi ilkesi	505
i.	4734 sayılı Yasada Öngörülen Diğer İlkeler	505
4.	İhalede Uygulanan Yöntemler.....	506
a.	2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na Göre İhale Yöntemleri	507
(1)	Kapalı Teklif Yöntemi	507
(2)	Belli İstekliler Arasında Kapalı Teklif Yöntemi.....	507
(3)	Açık Teklif Yöntemi	507
(4)	Pazarlık Yöntemi	507
(5)	İhale Yöntemine Bağlı Olmayan İşler.....	508
b.	4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na Göre İhale Yöntemleri	508
(1)	Açık İhale Yöntemi	508
(2)	Belli İstekliler Arasında İhale Yöntemi	509
(3)	Pazarlık Yöntemi	509
(4)	Doğrudan Temin Yöntemi	510
(5)	Tasarım Yarışmaları Yöntemi	511
(6)	Dinamik Alım Yöntemi	511
(7)	Elektronik Eksiltme Yöntemi.....	512
5.	İhale İşlemlerinin Aşamaları.....	513
a.	2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na Göre İhale İşlemlerinin Aşamaları.....	514
(1)	Hazırlık Aşaması.....	514
(2)	Uygun Bedelin Sağlanması Aşaması	514
(3)	Sözleşmenin Yapılması Aşaması	515
(4)	Sözleşmenin Yürütülmesi Aşaması	515
(5)	Uyuşmazlıkların Giderilmesi Aşaması	515
b.	4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Kapsamındaki İhalelerin Aşamaları.....	515
(1)	Hazırlık Aşaması.....	515
(2)	Tekliflerin Açılma ve Değerlendirme Aşaması	516
(3)	İhale Sonucunun Bildirimi Aşaması	516
(4)	Sözleşme Öncesi Uyuşmazlıkların Giderilmesi Aşaması	517
(4.1.)	İdarî Aşama	517
(4.2.)	Yargısal Aşama	521
(5)	Sözleşmenin Yapılması Aşaması	522

IV. İDARENİN MALVARLIĞININ YÖNETİMİ	523
A. BÜTÇE.....	525
1. Bütçenin Tanımı	525
2. Bütçe Çeşitleri	527
a. Merkezî Yönetim Bütçesi.....	527
(1) Genel Bütçe	528
(2) Özel Bütçe.....	529
(3) Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçeleri	529
b. Sosyal Güvenlik Kurumları Bütçesi	529
c. Mahallî İdareler Bütçesi.....	530
d. Kapsam Dışı İdarelerin Bütçeleri (Özerk Bütçeler).....	530
3. Bütçelerin Hazırlanması ve Tamamlanması	531
a. Merkezî Yönetim Bütçesinin Hazırlık Aşaması.....	531
b. Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin Sunulması Aşaması	532
c. Merkezî Yönetim Bütçe Teklifinin Kabulü.....	532
4. Bütçelerin Nitelikleri.....	533
a. Bütçelerin Siyasal Niteliği	533
b. Bütçelerin Hukukî Niteliği.....	534
c. Bütçelerin Malî Niteliği	535
5. Bütçenin İlkeleri	535
B. BÜTÇENİN UYGULANMASI VE YÜRÜTÜLMESİ.....	536
1. Gelirlerin Elde Edilmesi	536
2. Giderlerin Gerçekleştirilmesi.....	537
C. BÜTÇE UYGULAMALARININ (MALİ İŞLERİN) DENETİMİ	538
1. Bütçe Uygulamalarının İdarî Denetimi	539
a. Harcama Öncesi Malî Denetim	540
b. Harcama Sonrası Malî Denetim	541
2. Bütçe Uygulamalarının Yargısal Denetimi	542
3. Bütçe Uygulamalarının Yasama Denetimi	544
a. İdare Faaliyet Raporlarının Hazırlanması.....	544
b. Kesin Hesap Kanun Tasarısının Hazırlanması ve Kabulü.....	545
c. Genel Uygunluk Bildirimi	546
KAYNAKLAR.....	547
DİZİN	561